Deák Ferenc István

# Ajánló

**Alkalmazott pszichológia. Szerk. Bagdy Emőke – Klein Sándor. Bp. Edge 2000 Kiadó. 2006. 451 oldal. 4290 Ft.**

A könyv egy korábban hasonló címmel megjelent pszichológiai ismeretterjesztő sorozat „feltámasztását" szolgálja. A szerkesztők a kötetben található tanulmányokat a pszichológia főbb alkalmazási területei szerint tagolták.

Az első rész a felnövekedés, a személyiségfejlődés, a kibontakozás és a pályaválasztás szolgálatában álló pszichológiai szakágakat foglalja össze. A második rész a felnőtt ember életében alapvető szerepet betöltő munkát állítja középpontba. Ez az egység a munkalélektant, a vezetéslélektant, az ergonómiát és a közlekedés pszichológiát tartalmazza. A harmadik rész az együttélés, a kapcsolatok, a társas történések, illetve a környezet és az életminőség javításával foglalkozó pszichológiai szakágakat tekinti át. A következő rész az adaptív életvezetést elősegítő tanácsadásról és szupervízióról szól. A „Jog és igazságszolgáltatás" című ötödik részben - többek között - a kriminálpszichológiáról, s ezen belül a börtönpszichológiáról olvashatunk - Münnich Iván jóvoltából. A könyv utolsó két gondolati egysége a klinikai lélektani, orvosi pszichológiai, magatartástudományi és pszichoterápiás szakterületekről nyújt átfogó képet.

A neves hazai szakembergárda közreműködésével létrejött kiadványt a közérthetőség és a tudományosság egyaránt jellemzi. A kötetben szereplő írások természetesen csak mintegy bevezetőül szolgálhatnak a pszichológia egy-egy szakágának megismeréséhez, tanulmányok végén található irodalomjegyzékek jól segítik az olvasót abban, hogy tovább tájékozódjék az őt érdeklő témákban.

**Bogár Péter – Margitán Éva – Vaskúti András: Kiskorúak a büntető igazságszolgáltatásban. Bp. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. 2005. 231 oldal. 5040 Ft. (KJK-KERSZÖV kiadványok)**

A kötet arra vállalkozik, hogy összefoglalja a kiskorúakra – így a gyermekkorúakra és a fiatalkorúakra – vonatkozó büntető anyagi-, eljárásjogi, szabálysértési és végrehajtási jogi ismeretanyagot. Ennek keretében a szerzők – a tudomány és a jogalkalmazás szakemberei – bemutatják a büntetőjogi felelősség kialakulásának folyamatát, a hazai szabályozás történetét, jelenét és javaslatokat is megfogalmaznak a jogalkotás számára. Mindezen túl a kötet nemzetközi kitekintést is nyújt, vizsgálva és elemezve, hogy a magyar szabályozás mennyire felel meg a kiskorúak védelmében megfogalmazott minimum-követelményeknek.

A legkisebbek nem csupán mint bűnelkövetők, hanem számos esetben mint áldozatok jelennek meg a büntetőjogban. A könyv a velük kapcsolatos szabályozást is tartalmazza.

A büntetőeljárási fejezet részletesen vizsgálja a mindennapi gyakorlatban felmerülő kérdéseket, olyan megoldási javaslatokat megjelölve, amelyek a jogalkalmazás során

hasznosíthatók. A büntetés-végrehajtást szorosabban érintő anyagrészben, a szankciók végrehajtásával foglakozó fejezetben a szabadságvesztés végrehajtásának speciális szabályairól, a pártfogó felügyelet végrehajtásáról, valamint a javítóintézeti nevelés végrehajtásáról olvashatunk.

A kiadvány újszerűsége, illetve hiánypótló jellege folytán a jogi oktatásban, továbbá a kérdéskör tudományos kutatásában fontos szerepet tölthet be. A fentieken túl a gyakorlatban dolgozó szakemberek munkájához is segítséget nyújthat.

**Családi iszonyok. A családi erőszak kriminológiai vizsgálata. Szerk. Virág György. Bp. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. 2005. 276 oldal. 3780 Ft. (KJK-KERSZÖV kiadványok)**

A családon belüli erőszakról a huszadik század második feléig nem sok szó esett. Amikor tehát a probléma bekerült a médiába és a közbeszéd részévé vált, úgy tűnt, mintha egy vadonatúj jelenségről, vagy legalábbis egy jelenség felfedezéséről lenne szó. Azonban sem a jelenség, sem pedig a róla való tényszerű tudás nem volt új...

A kötet az Országos Kriminológiai Intézetben a családi erőszak témakörében három évvel ezelőtt indult, és tavaly befejezett átfogó kutatás elsődleges eredményeiről ad tudósítást. A kutatást a Legfőbb Ügyészség kezdeményezte, az empirikus feldolgozáshoz szükséges aktákat az egyes ügyészségek bocsátották az Intézet rendelkezésére.

A könyv tárgyalja a családon belüli erőszak fogalmi kérdéseit, meghatározásának, kezelésének főbb problémáit, továbbá kutatási előzményeit. Ismerteti mintegy 1500 jogerősen lezárt ügy feldolgozásának eredményeit, és elemzi a kutatás megkezdését megelőző hat év (1997-2002) kriminálstatisztikai adatait. Áttekinti a nemzetközi dokumentumokat és modelleket, továbbá bemutatja a hatályos hazai jogi szabályozást. A kötet szerzőgárdája – Fehér Lenke, Gyurkó Szilvia, Herczog Mária, Szöllősi Gábor, Tamás Erzsébet, Virág György és Windt Szandra – arra törekedett, hogy megjelenítse a családi erőszak valamennyi aspektusát, szereplőjét és a közöttük felmerülő konfliktusokat.

A kiadvány a laikusok és a szakemberek számára egyaránt lehetőséget nyújt egy indulatokkal telített, szerteágazó problémakör higgadt, minden részletet érintő végiggondolására.

**Fehér Lenke – Horváth Tibor – Lévay Miklós: Magyar büntetőjog – Különös rész. 1. kötet. Bp. KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó Kft. 2005. 277 oldal. 4305 Ft. (KJK-KERSZÖV kiadványok)**

A kötet a Miskolci Egyetem Büntetőjogi és Kriminológiai Tanszékének munkatársai által írt kétkötetes tankönyv új kiadásának első darabja.

A könyv a Büntető Törvénykönyv Különös Részének első öt fejezetét, úgymint az állam elleni, az emberiség elleni, a személy elleni, a közlekedés elleni, valamint a házasság, a család, az ifjúság és a nemi erkölcs elleni bűncselekmények joganyagát tartalmazza.

A hatályos joganyag tárgyalása során a tankönyv az egyetemi oktatás követelményeinek megfelelően feldolgozza a bírói gyakorlat legjelentősebb döntéseit, követi a magyar szakirodalomban kialakult elméleti felfogást és módszert. Az egyes bűncselekményi törvényi tényállásokat a büntetőjog általános részében elfogadott elméleti tételek alapján meghatározott logikai rendben tárgyalja, figyelembe véve az oktatás didaktikai és a joggyakorlat jogértelmezési követelményeit. A joganyag feldolgozása során a szerzők támaszkodtak a több mint száz éves magyar büntetőjogi tankönyv-irodalom időtálló eredményeire. Egyaránt merítettek a múlt századforduló klasszikus tankönyveiből, a kortárs irodalomból, és saját kutatómunkájuk eredményeiből. A felhasznált – és egyben ajánlott – irodalmat a tankönyv függeléke tartalmazza.

A tankönyv elsősorban az egyetemi jogi felsőoktatásban résztvevők oktatására szolgál, de emellett a gyakorlatban működő, szakterületük elméleti anyagával lépést tartani kívánó jogászok is haszonnal forgathatják.

**Kriminológiai tanulmányok 43. Szerk. Irk Ferenc. Bp. Országos Kriminológiai Intézet. 2006. 295 oldal. Ár nélkül.**

A könyvben megjelent tanulmányok témájukat tekintve rendkívül szerteágazóak – példázva az Országos Kriminológiai Intézet munkatársainak sokirányú aktivitását.

Irk Ferenc előszavát követően Barabás A. Tünde, Gyurkó Szilvia és Virág György tanulmánya a média és az igazságszolgáltatás kapcsolatrendszerét elemzi két nagy nyilvánosságot kapott ügy kapcsán. Finszter Géza dolgozata a bűnügyi nyilvántartás helyzetét és fejlesztésének lehetőségeit tekinti át. Póczik Szilveszter tanulmánya – egy nagyobb lélegzetű munka első részeként - a terrorizmus kriminológiájának alapvető kérdését, a terrorizmus definiálhatóságát állítja középpontba. Windt Szandra az irreguláris migráció (szabálytalan vándorlás) hazai jellemzőit, Nagy László Tibor a hazai futballhuliganizmus helyzetét, jellemzőit vizsgálja dolgozatában. Herczog Mária és Gyurkó Szilvia tanulmánya egy, a partnerbántalmazás, s ezen belül az úgynevezett randevú-erőszak témakörében végzett kutatás, Parti Katalin tanulmánya a „Tiltott pornográf felvétellel visszaélés az interneten" című kutatás eredményeit mutatja be. Antal Szilvia és Vig Dávid dolgozatának témája a fiatalkorú fogvatartottakkal való bánásmód. (A felmérés Tökölön és Szirmabesenyőn készült 2005-ben.) Kerezsi Klára tanulmányában egy, a bűn és a büntetés megítéléséről készült lakossági attitűdvizsgálat tapasztalatait összegzi. Kis Anna dolgozata a hazai közvetítői eljárás bevezetésének esélyeit elemzi. Kármán Gabriella a DNS kriminalisztikai célú alkalmazásának németországi és hazai szabályait veti össze.

A megjelent tizenegy tanulmány hű az Országos Kriminológiai Intézet évkönyvének szokásosan magas színvonalához.

**Weiss, Carol H.: Értékelés. Bp. Országos Közoktatási Intézet. 2005. 340 oldal. Ár nélkül.**

A Sulinova Kht. Oktatáspolitikai Elemzések Központjában készült fordítás-kötet az értékelés (angolul: evaluation) kérését állítja középpontba.

Mint ahogy Radó Péter elöszavából kiderül: az értékelés egy külön szakma, amely Magyarországon szinte ismeretlen. Vannak viszont olyan országok, ahol már évtizedek óta nem lehet projekteket és kormányzati célprogramokat indítani anélkül, hogy a projekttervek ne tartalmazzák az értékelés fázisát, és a költségvetések ne különítenék el az értékelés költségeit. Ezekben az országokban a közpolitikák leállításáról, korrekciójáról vagy éppen a folytatásukról szóló döntések elképzelhetetlenek azok független külső értékelése nélkül. Sok helyütt a közpolitikák tervezése és az azokról zajló párbeszéd mára jórészt a korábbi politikák értékelése révén felhalmozódott tapasztalatokon alapszik. Számos államban a közpénzből közszolgáltatást nyújtó egészségügyi, oktatási, szociális és más intézmények – amelyek közé a büntetés-végrehajtást is sorolhatjuk – működését rutinszerűen, rendszeresen és nyilvános szempontok alapján értékelik, az értékelés eredményeit pedig hozzáférhetővé teszik mindazok számára, akik igénye veszik e szolgáltatásokat, vagy egyszerűen tudni szeretnék, hogyan használják fel az adóként befizetett pénzüket.

Az értékelés szakterületén már életében klasszikussá vált amerikai szerző magyarul megjelent műve segít egy mindmáig hiányzó tudás megszerzésében mindazok számára, akik érintettek a közszolgáltatások világában.

*(Válogatás a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Szakkönyvtára legújabb szerzeményeiből)*